

Eva Catrinescu (1955-2018)

Metka Šorli

O doamnă foarte îngrijită și liniștită – aceasta a fost prima mea impresie despre noul lector de limba română, Eva Catrinescu, când, în anul 1990, în ziua în care a sosit la Ljubljana, ne-am aciuat amândouă la ROŽA, de pe Židovska cesta. În timpul discuției, pe care am purtat-o în slovenă, sârbo-croată și franceză, am aflat câteva mici frânturi din viața ei, dar, mai ales, am simțit că interlocutoarea mea, care își sorbea încet cafeaua dintr-o ceașcă pe care rămăsese urma roșie a buzelor ei, era o tânără cu experiență, sigură de sine și cultă.

În cei zece ani de colaborare cu Eva Catrinescu la Facultatea de Litere și Filozofie (1990-2000), impresia pe care mi-o făcusem despre ea în timp ce băusem o cafea nu s-a schimbat în mod fundamental; numai conturul chipului ei a devenit cu vremea mai precizat. În timpul discuțiilor noastre de la secretariat, unde aveam de rezolvat chestiuni oficiale legate de ore, al diferitelor evenimente românești, al ședințelor de catedră sau la câte o cafea în afara facultății, am avut ocazia să îmi dau seama de unde îi vine siguranța de sine și cât de amplă este cultura ei. Excela în cunoașterea mai multor limbi romanice, mai ales a francezei, pe care a studiat-o, vorbea fluent sârbo-croata și slovena, fiind o excelentă interpretă de slovenă la numeroase reuniuni, avea cunoștințe excelente de literatură, teatru și film.

Îi era aproape și cuvântul scris. Cititul aprofundat al literaturii și al textelor de critică literară a reprezentat un imbold în scrierea unui studiu comparativ despre poezia anilor '60 din Slovenia, Franța și România, în traducerea literaturii slovene, chiar și a unor texte neliterare, în limba română. Cobiss cuprinde 10 intrări în care este menționată ca autoare sau ca traducătoare (mai ales de literatură pentru copii), dar contribuțiile ei „invizibile” sunt mult mai numeroase. Aici pot fi incluse și cele două filme documentare „Aleksandrinke” de Metod Pevec și „Sfinga” de Vojko Anzeljc și Gregor Kresal.

Chiar și mai aproape decât cuvântul scris îi era cel rostit – discuția, dialogul cu colegii, cu studenții, cu oamenii de cultură. Stabilea contacte cu ușurință, indiferent de statutul social al interlocutorului. Atenția îi era stărnită și întreținută de conținutul și de modul de a împărtăși lucrurile.

Eva Catrinescu a deschis numeroase uși, rareori a închis vreuna. S-a întors deseori în Slovenia; ca translatoare, ca traducătoare, ca reprezentantă în România a editurii Mladinska knjiga sau „pur și simplu” ca iubitoare a culturii slovene. Ultima dată am stat de vorbă acum vreo câțiva ani, în biblioteca de romanistică. Trecuseră aproape treizeci de ani de la prima noastră întâlnire. În fața mea stătea aceeași doamnă îngrijită și liniștită, dar cu trăsături mai aspre, pe care viața le adăugase chipului ei. Pe masă nu era nicio ceașcă cu cafea pe care să fi lăsat o urmă. A lăsat, însă, una de preț în amintirea mea.

Traducere Paula Braga Șimenc

Slika 2: Eva Catrinescu in Metka Šorli